

Bestemmelse om, at Rektor vedbliver at være Medlem i det følgende Rektoratsaar. Dette vil lempeligst kunne ske paa den Maade, at kgl. Resolution af 6te September 1902 § 6, første Punktum, affattes saaledes: Konsistorium bestaar af 18 Medlemmer, hvortil kommer Rektor og Prorektor, hvis disse ikke forud ere Konsistorialer.“

Under 2den Februar 1904 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det under 1ste s. M. allernaadigst var bifaldet, „at Bestemmelsen i kgl. Resolution af 6te September 1902 angaaende Universitetets almindelige Mynigheder § 6, første Punktum, affattes saaledes: Konsistorium bestaar af 18 Medlemmer, hvortil kommer Rektor og Prorektor, hvis disse ikke forud ere Konsistorialer.“

3. Forskjellige Sager.

Paa Lærerforsamlingens Møde den 1ste April 1903 blev der efter en Diskussion om *Docenters (Assistenters) Stilling ved Universitetet* nedsat til at tage denne Sag under Overvejelse et Udvalg, bestaaende af Universitetets daværende Rektor, Professor, Dr. phil. & jur. H. Høffding og Referendarius, Professor, Dr. jur. Jul. Lassen samt et af hvert Fakultet valgt Medlem. Fakulteterne valgte: Professorerne, Dr. theol. P. Madsen, Dr. jur. C. Torp, Dr. med. C. J. Salomonsen, Dr. phil. O. Jespersen og Dr. phil. N. V. Ussing.

— Efter Forslag fra *Udvalget for folkelig Universitetsundervisning* vedtog Lærerforsamlingen paa sit Møde den 18de December 1902: „Lærerforsamlingen bemyndiger Udvalget for folkelig Universitetsundervisning til at medvirke ved Udgivelsen af populær-videnskabelige Smaaskrifter, der fremtræde som Bearbejdelser af Foredragsrækker, holdte ved folkelig Universitetsundervisning, eller paa anden Maade umiddelbart tjene dennes Tarv.“

4. Akademisk Disciplin.

I de sidste Aar har Konsistorium ifølge Anmodning erholdt fra Københavns Politi Udskrift af Sager, som ved Københavns Kriminal- og Politiret have været anlagte mod Studenter. I Almindelighed have disse Sager angaaet Forseelser mod den offentlige Orden paa Gaden, og der er, for saa vidt de vedkommende Studenter oppebar Kommunitetsstipendiet eller Legater eller havde Bolig paa Kollegierne, blevet tildelt disse Studenter en Irettesættelse. I det foreliggende Aar har der dog ikke været Anledning til at tildele nogen saadan.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Examina.

1. Ansættelse af Lic. theol. F. E. Torm og Cand. theol.

J. Oskar Andersen som midlertidige Lærere, henholdsvis i nytestamentlig Exegese og i Kirkehistorie.

Efter at Konsistorium under 3die April 1902 til Kirke- og Undervisningsministeriet havde indsendt den af et paa Foranledning af et alminde-

ligt Studentermøde for det theologiske Studiums Vedkommende nedsat Udvalg indsendte Skrivelse angaaende Forslag om Forandringer i Ordningen af det theologiske Studium og det theologiske Fakultets i den Anledning indhentede Erklæring, jfr. Univ. Aarb. f. 1901—1902 S. 41—51, modtog Konsistorium under 7de Marts 1902 et Andragende fra Fakultetet om Opprettelsen af et nyt Professorat med Forpligtelse til at læse over nytestamentlig Exegese som Bifag.

Fakultetet erindrede om, at det gjentagne Gange, jfr. Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 85—86 og 1888—89 S. 603, havde stillet Andragende om Forøgelse af Antallet af dets Lærerkrafter, og Fakultetet maatte vedblivende anse det for sin Pligt at fremsætte Ønske derom. At Fakultetet ikke havde faaet nogen ny Lærerspost siden 1838, da Martensen blev ansat, maatte i Virkeligheden betragtes som en i Forhold til Studenterantallet og Videnskabens Udvikling ganske abnorm og uholdbar Tilstand. Fakultetet fandt saa meget mere Grund til netop nu at fremkomme med Andragende derom, som det havde modtaget en gennem Konsistorium indsendt Henvendelse fra et paa Foranledning af et almindeligt Studentermøde for det theologiske Studiums Vedkommende nedsat Udvalg, i hvilken Henvendelse der — med Fremhævelse af, at der ikke burde slaas af paa Kravene til virkeligt videnskabeligt Studium, og at *Studierammerne* i det hele vare tilfredsstillende, samt selve Examinationsfordringerne ikke ubillige — udtaltes forskjellige Savn angaaende Studieordningen, Savn, der, for saa vidt de angik Forhold, der hørte ind under Fakultetsundervisningen, saa godt som alle (bortset fra Ønsket om Ophævelse af den patristiske Prøve, hvorom Fakultetet samtidig skulde stille Andragende) i Virkeligheden udmundede i Beklagelse af, at Lærertallet var for ringe til, at der kunde bydes de Studerende den tilstrækkelige Vejledning, idet der særlig henvises til Trang til en videre Udvikling af de paabegyndte Laboratorieøvelser for Viderekomne samt til Afholdelsen af Proseminarier for Begyndere til Forebyggelse af, at der spildtes Tid i de første Studieaar, hvorfor Udvalget rettede en indtrængende Anmodning om at virke hen til, at der ansattes flere Lærerkrafter under Fakultetet. Idet Fakultetet iøvrigt henviste til den nævnte Henvendelse samt til sit eget Svar, skulde det udtale, at det ganske tiltraadte Udvalgets Ønske om, at der i Fakultetsundervisningen mere end hidtil, hvor Forelæsninger og Øvelser med det forhaanden værende Antal Lærerkrafter aldeles overvejende maatte være beregnet paa Gjennemsnittet af de Studerende, maatte kunne tages Hensyn til de forskjellige Alders- og Udviklingsstrin hos disse, saa at der dels kunde bydes flere Øvelser beregnede paa Viderekomne og dels kunde regelmæssig holdes Forelæsninger og Øvelser beregnede paa Begyndere. Den unge Student stod ved Begyndelsen af sit Studium erfaringsmæssigt meget famlende overfor det methodiske Anlæg af Studiet, og naar Universitetet ikke i denne Henseende bød den fornødne Vejledning, medførtes derved for mange enten et ikke ubetydeligt Tidsspilde eller Nødvendigheden af at bruge Manuduktør, og vistnok for ikke faa Studerende, hvis økonomiske Kaar ikke tillod dem denne Hjælp, voldtes der en Forkvæling af Studiet i det første Par Aar, som havde uheldige Følger for det

hele Studium. For saa vidt denne Vanskelighed skulde tænkes afhjulpes ved Ansættelsen af „Repetenter“, maatte Fakultetet dog bestemt fraraade en saadan Ordning, der vilde betegne en principiel Opgivelse af de Krav, som Universitetet hidtil, og efter Fakultetets Mening med fuld Ret, havde stillet som Betingelse for jus docendi. Mangelen kunde efter Fakultetets bestemte Mening kun afhjælpes ved Oprettelsen af mindst én ny fast Lærerpost. Da Vanskeligheden ved eller rettere Umuligheden af paa fuldt tilfredsstillende Maade at bestride Fakultetsarbejdet stærkest følte for det nye Testamentes Vedkommende, skulde Fakultetet paa det mest indstændige anbefale Oprettelsen af et Professorat med Forpligtelse til at læse over nytestamentlig Exegese med Bifag, hvorhos det forudsattes, at dette skete efter Aftale med den anden nytestamentlige Professor og i det hele efter Samraad med Fakultetet. Et Docentur vilde kun delvis afhjælpe Manglerne og medførte fra anden Side set saadanne Misligheder jfr. Univ. Aarb. for 1881—82 S. 85—86 og 1899—1900 S. 352, at Fakultetet ikke kunde tilraade Oprettelsen af et saadant. Fakultetet tilføjede, at der efter dets Overbevisning blandt de yngre Theologer var saadanne Kræfter forhaanden, som paa tilfredsstillende Maade vilde kunne bestride et Professorat som det foreslaaede.

Konsistorium anbefalede i Skrivelse af 3die April 1902 til Ministeriet Fakultetets Andragende.

Under 4de Oktober s. A. tilstillede *Ministeriet* Konsistorium en Erklæring fra Biskoppen over Sjællands Stift, Dr. theol. & phil. S. Rørdam om fornævnte Sag og anmodede om, at der maatte gives Fakultetet Lejlighed til at gjøre sig bekendt med denne Erklæring og udtale sig om den, for saa vidt det maatte finde Anledning dertil.

Biskop Rørdams Erklæring af 14de Juli 1902 var saalydende:

„Det høje Ministerium har under 22de April d. A. ved Tilsendelse af den hermed tilbagefølgende Sag angaaende Oprettelse af et nyt Professorat under det theologiske Fakultet udbedt sig mine Ytringer over samme. Jeg havde haabet at skulle faa Leilighed til, inden jeg indsendte mit Svar, at have en Forhandling med nogle af de theologiske Professorer og af Studenter-Udvalgets Medlemmer, saa at jeg kunde være bleven i Stand til udførligere at udtale mig om denne Sag i sin Helhed; men da dette ikke har kunnet lykkes mig hidtil, skal jeg begrænse mig til det af Ministeriet fremhævede Spørgsmaal om en Udvidelse af Lærerkræfterne ved det theologiske Fakultet.

Den i Udvalgets medfølgende Henvendelse til Konsistorium (det trykte Expl. Side 6) fremførte Klage over mange Kandidaters manglende videnskabelige Interesse og Lyst til senere at fortsætte deres Studium er ikke ganske retfærdig, for saa vidt som dermed skal betegnes en Modsætning mellem Fortidens og Nutidens theologiske Kandidater og Præster. Forholdet i denne Henseende kan efter min Erfaring ikke siges at være ringere, end det var i min Ungdom, for 50 Aar siden, og endnu mindre, naar man gaar et Hundredaar tilbage i Tiden. Det kan overhovedet ikke med Billighed ventes, at et Studiefag, der tager Sigte paa en bestemt praktisk Livsgjerning, skulde føre Flertallet, eller endog kun et anseligt

Mindretal af sine Lærlinge (3: af Landets 1200 Præster) til en saadan videnskabelig Interesse, at de senere havde Drift til mere abstrakte theologiske Studier, allermindst i en Tid som vor, hvor den praktiske Præstegjerning stiller større Krav til en Præst end maaske nogensinde tidligere, og hvor det derfor er at vente, at Flertallet af Præsterne fortrinsvis have Interesse for det, de have praktisk Anvendelse for. Men at videnskabelig Interesse dog ingenlunde kan siges i det hele at fattes, derom har man et Vidnesbyrd i de mange akademiske Prisaafhandlinge, som Aar efter Aar præsteres af theologiske Studenter og Kandidater, betydelig flere end for 1 à 2 Menneskealder siden.

Med større Ret kunde der klages over, at Studietiden af mange kun i ringe Grad benyttes til egentligt Studium, til aandelig Fordybelse i det theologiske Lærestof, medens derimod Examenslæsriet og dermed en aldeles overdreven Brug af Manuduktører har taget Overhaand, hvorved de Studerende hindres i at opnaa den aandelige Uddannelse, som Studiet burde bringe dem, hvad enten de ere videnskabeligt anlagte eller ej. Det er formentlig ogsaa dette Forhold, Udvalgets Klager egentlig sigte paa, om det end ikke udtales med rene Ord.

Man skulde nu vente, at i samme Forhold, som Examenslæsningen blev Opgaven, maatte Studietiden blive kortere; men det modsatte er Tilfældet. Efter Udvalgets Opgivelse tager den nu i Gjennemsnit 13 Semestre (hvilket dog efter Fakultetets Mening er beregnet $\frac{1}{3}$ Aar for meget). Og i den Tid „arbejdes der med anstrængt Flid af vore Studenter, uden at Kræfterne anvendes paa fremmede Omraader“ (Udv. Henv. S. 6).

Om end Grunden til dette Misforhold tildels maa søges hos Studenterne selv (i den mangelfulde Fordannelse hos adskillige og lignende), kan der dog ikke tvivles om, at den egentlige Grund maa søges i en Mangel ved den Vejledning, Universitetet yder dem. Og Udvalget peger her ikke blot paa Mangler ved det litterære Apparat, hvortil Studenterne ere henviste (hvilket dog næppe ved foreskrevne Regler lader sig afhjælpe), men især paa „Mangelen af en særlig Undervisning for *Begyndere*“, hvoraf følger, „at de første Aar af Studietiden delvis spildes paa Grund af for ringe Vejledning til fornuftigt Anlæg af Studiet og Indførelse i Disciplinernes særlige Methode“.

Som et væsentligt Middel til at afhjælpe denne Mangel foreslaar da Udvalget en Forøgelse af Lærerkrafterne under det theologiske Fakultet, hvorved der kunde indføres *Proseminarier* for Begyndere, især i Ny Testamente, med Vejledning i den exegetiske Methode, og i Kirkehistorie. Og til Iværksættelse heraf anbefales Ansættelse af „*Repetenter*“, ansatte paa visse Aar. Herved vilde der ogsaa kunne vindes Tid for Professorerne til at holde Laboratorieøvelser o. l. for Viderekomne til Fremme af disses videnskabelige Studium.

Det theologiske Fakultet er enigt med Udvalget i at beklage den paapegede Mangel af en særlig for Begyndere beregnet Vejledning. Men det fraraader bestemt Ansættelse af Repetenter, da en saadan Ordning „vilde betegne en principiel Opgivelse af de Krav, som Universitetet hidtil, efter Fakultetets Mening med fuld Ret, har stillet som Betingelse for jus

docendi“. Mangelen kan efter Fakultetets Mening kun afhjælpes ved Oprettelsen af mindst én ny fast Lærerpost“, og denne skulde da være et Professorat i Ny Testaments Exegese med Bifag, fordi „Umuligheden af paa fuldt tilfredsstillende Maade at bestride Fakultets-Arbejdet stærkest føles for Ny Testaments Vedkommende“.

Jeg skal ikke her opholde mig ved Spørgsmaalet om, hvorvidt der særlig for Ny Testaments Vedkommende trænges til et nyt Professorat, hvilket synes mig mindre umiddelbart indlysende, ej alene fordi der ikke er noget af de theologiske Fag, hvor Studenterne have lettere Adgang til brugelige trykte Lærebøger, men ogsaa fordi der allerede nu findes to Docenter i dette Fag, nemlig foruden den egentlige Professor i Ny Testaments Exegese ogsaa den ene Professor i Dogmatik, hvortil kommer, at alle de theologiske Professorer af og til holde (og formentlig ere forpligtede til at holde) Forelæsninger over Dele af Ny Testamente. Imidlertid vilde der ganske vist ved Oprettelsen af dette nye Professorat blive mere Tid for Fakultetet til at holde Laboratorieøvelser og specielle Forelæsninger for Viderekomne. Men da Fakultetets Forslag om et nyt Professorat i Ny Testamente er motiveret ved Hensynet til den manglende Vejledning for Begyndere, maa jeg formode, at det er Fakultetets Mening, at denne nye Professor skulde have til sin særlige Opgave (maaske i Forening med den anden Professor i Ny Testamente) at vejlede Begyndere til paa rette Maade at studere Exegese. Dette er imidlertid ikke udtalt, og kunde vel heller ikke udtales, da det aldrig har været Brug ved Universitetet at ansætte en Professor som en Slags „Lærer for de nederste Klasser“. Og da Begynder-Undervisningen ikke i det hele vil være egentlig tillokkende for en Videnskabsmand, synes det mig næppe at kunne ventes, at den i denne Henseende paaklagede Mangel vil blive tilbørlig afhjulpen ved denne Foranstaltning. Og dertil kommer, at Begynderne, som Udvalget paapeger, ogsaa ville trænge til Vejledning i Kirkehistorie, fordi den Lærebog, som de nærmest ere henviste til at bruge (Fr. Nielsens Haandbog) med alt godt, som ellers maa siges om den, indeholder en saa stor Stofmængde, at den maa overvælde en Begynder, som ikke vil være i Stand til et skjelne det væsentlige fra det uvæsentlige.

Vil man sikre sig den hidtil savnede Vejledning for Begyndere, maa en Ordning som den af Udvalget foreslaaede efter min Mening foretrækkes, saaledes at der paa visse Aar dertil ansættes (om muligt to) yngre Mænd, der ved deres egne Studier have givet Sikkerhed for, at de ville være duelige til at meddele de Studerende en methodisk Begyndelsesvejledning. Om de kaldes Repetenter eller Docenter, er temmelig ligegyldigt; men da deres Virksomhed vilde blive en anden, end Repetenternes ved de tyske Universiteter plejer at være, vilde jeg anbefale Benævnelsen Docenter. Man kunde ogsaa kalde dem Lektorer. Det kommer formentlig kun an paa at faa en Benævnelse, som kan betegne, at deres Lærervirksomhed er mere begrænset end de ordinære Professorers. Og naar de endvidere blev ansatte udtrykkelig paa et bestemt Antal Aar (f. Ex. højst 5 Aar), vilde deri ligge en yderligere Tilkjendegivelse af, at denne Ansættelse kun var beregnet paa at forberede de Studerende til at kunne gjøre den rette

Brug af Professorernes Vejledning, men ikke i sig selv gav dem nogen Expektance paa et Professorat.

Hvad Fakultetet gjør gjældende mod denne Ordning: at den vilde betegne en principiel Opgivelse af de Krav, som Universitetet hidtil har stillet som Betingelse for jus docendi, „nemlig at de Paagjældende skulde have erhvervet sig en akademisk Grad under vedkommende Fakultet“, — Rigtigheden heraf kan jeg ikke erkjende. Ikke alene ere mange Gange Mænd blevne ansatte som Professorer uden at have nogen akademisk Grad (i det nuværende theologiske Fakultet er der ikke mindre end 3 saadanne), men der findes ogsaa ikke faa Exempler paa, at ugraduerede Mænd, der paa anden Vis have godtgjort deres Dygtighed, have faaet Tilladelse til at holde Forelæsninger og Øvelser for de Studerende, enten for et vist Tidsrum eller endog uden saadan Begrænsning (som nu for Tiden theologisk Kandidat Oskar Andersen). Med saadanne Præcedenser for Øje synes der ikke med gyldig Grund at kunne indvendes noget imod paa en vis Tid at ansætte delige unge Mænd som Docenter eller Lektorer til Vejledning for Begyndere.“

Konsistorium indsendte under 26de November 1902 en Erklæring af 24de s. M. fra *det theologiske Fakultet*, hvori udtaltes følgende:

Det af Biskoppen omtalte Ønske om en Forhandling med nogle af de theologiske Professorer og af Studenterudvalgets Medlemmer — hvorom forøvrigt hverken Fakultetet som Helhed eller dets enkelte Medlemmer havde modtaget nogen Anmodning — var siden blevet opfyldt ved, at Ministeriet (ved Skrivelse af 17de Oktober) havde foranlediget en saadan Forhandling mellem Biskoppen, Professorerne Madsen og Jacobsen, Pastor Hoffmeyer og Dr. phil. Edv. Lehmann, og disse Mænd havde, efter i flere Sammenkomster at have behandlet Sagen, den 17de ds. enedes om en Fællesudtalelse, som derefter af Biskoppen var sendt til Ministeriet.

Denne Udtalelse lød saaledes:

„Vi ere enige om Nødvendigheden af, at der gives de theologiske Studerende en særlig Vejledning for Begyndere i nytestamentlig Exegese og Kirkehistorie. Denne bør for det Nye Testaments Vedkommende ordnes saaledes, at Deltagerne deles i indtegnede Hold paa indtil omtrent 25. Men dette vil kræve en Forøgelse af Lærerpersonalet, og vi foreslaa da

principaliter Oprettelsen af et sjette ordinært Professorat med det Nye Testaments Exegese og den oldkirkelige Litteratur som Hovedfag, hvis Indehaver skal være pligtig til stadig at undervise Begyndere tre Timer ugentlig i det Nye Testaments Exegese, medens desuden den nuværende Professor i Nye Testamente og den ene dogmatiske Professor ville være villige til, naar det er nødvendigt, som Regel at undervise skiftevis hvert andet Semester paa samme Maade og med samme Timetal, hvorhos den kirkehistoriske Professor vil være villig til stadig at undervise Begyndere (dog ikke delte i Hold) to Timer ugentlig. I Tilfælde af lovligt Forfald tør man haabe, at der vil kunne gjøres Udvej til vikarierende Begyndelsesundervisning i de to nævnte Fag.

Skulde der ikke være Mulighed for Oprettelsen af et nyt Professorat,

vilde vi *subsidiært*, da en Forøgelse af Lærerkrafternes Antal under alle Omstændigheder maa anses for nødvendig, andrage om, at der ansættes to midlertidige Lektorer til stadig at holde Øvelser (eventuelt ogsaa skriftlige) med Begynderholdene i nytestamentlig Exegese og Kirkehistorie. Disse Lektorer, hvis Honorar ikke maatte sættes under 2000 Kr. aarlig, ansættes paa 3 Aar, dog saaledes, at Ansættelsen kan fornyes paa andre 3 Aar, men ikke derudover. Ansættelsen giver ikke nogen Forret til Udnævnelse til Professorat, medens det maa forudsættes, at en Universitetsvirksomhed af denne Art vil give begunstiget Adgang til anden Ansættelse i Kirkens eller Statens Tjeneste. Det anses som selvfølgelig, at disse Lektorer ved Siden af at vejlede Begyndere maatte have Ret til at holde Forelæsninger udenfor deres Fag, medens de maa være udelukkede fra at deltage i det theologiske Examensarbejde“.

Denne Udtalelse var derefter tiltraadt af Fakultetets Flertal, der til nærmere Motivering af Udtalelsen skulde fremføre følgende: Naar man foretrak Oprettelsen af et Professorat fremfor Ansættelsen af midlertidige Lærere, var Grunden — foruden det i Fakultetets Skrivelse af 4de Marts d. A. fremhævede Hensyn til, at Fakultetet ikke siden 1838 havde faaet nogen ny fast Lærerpост trods Videnskabens overordentlige Udvikling i den mellemliggende Tid — navnlig Hensynet til den fremtidige Besættelse af Fakultetets faste Lærerpladser. De theologiske Fag ere i høj Grad forskellige; de omfatte sproglige, historiske og systematiske Discipliner, hvilke sidste have et stærkt filosofisk Element. Videnskabens Udvikling i de forskellige Retninger havde da efterhaanden medført, at den enkelte Lærer umuligt kunde omspænde mere end et enkelt eller enkelte nærmere beslægtede Fag indenfor Theologien. Dermed fulgte for Tilgangen til Professoraterne en Vanskelighed, som i ældre Tid ikke bestod, i hvert Fald ikke i saa høj Grad. De yngre Videnskabsmænd, der ville uddanne sig til at være Professorer, maatte nu i langt højere Grad end tidligere begrænse deres Studium til et enkelt Fag. Men ved Ansættelsen af Docenter vilde der let kunne ske en Forrykkelse af dette Forhold, idet enten Docenten vilde fristes til foruden det Fag, han skulde docere, at forberede sig i Fag, hvor Vacance med Rimelighed snart kunde ventes, og derved muligvis forsømme sit eget Fag, eller han vilde, hvis han ikke gjorde det, ved Vacance i et andet Fag let faa fortrinsvis Adgang til Professoratet, skjønt han maaske slet ikke burde have det. Ved Oprettelsen af et Professorat undgaas derimod ganske disse Vanskeligheder. At man saa foreslog, at Indehaveren af det nye Professorat skulde have Undervisningen i det Nye Testamente som sin Hovedopgave, vilde have sin indlysende Begrundelse i, at kun derved en regelmæssig Begynderundervisning muliggjordes; naar man tillige foreslog, at han ved Siden deraf skulde læse over den oldkirkelige Litteratur, havde det navnlig sin Grund i, at den kirkehistoriske Professors Tid for en Del vilde blive beslaglagt af Begynderundervisningen i Kirkehistorie, hvorfor det vilde være i høj Grad ønskeligt, at han ikke blev den eneste, der docerede dette Fag, bl. a. ogsaa af Hensyn til, at den nu ophævede patristiske Prøve jo tænktes erstattet ved, at der hyppigt holdtes Øvelser i Patristik, jfr. Fakultetets Skrivelse af 7de

Marts d. A. og Ministeriets Skrivelse til Konsistorium af 7de August d. A. Skulde imidlertid et nyt Professorat ikke kunne opnaas, maatte man, da en Forøgelse af Lærerkræfternes Antal maatte anses for nødvendig, andrage om Ansættelsen af to midlertidige Lærere til Besørgelse af Begynderundervisningen i nytestamentlig Exegese og Kirkehistorie. Da disses videnskabelige Fordannelse maatte være en saadan, at man kunde betro dem et virkeligt jus docendi, vilde deres Honorar ikke kunne sættes til mindre end 2000 Kr. aarlig. For saavidt muligt at forebygge de ovennævnte Vanskeligheder ved indtrædende Vacance havde man foreslaaet visse Indskrænkninger med Hensyn til deres Adgang til Nyansættelse samt ønsket paa Forhaand afskaaret deres Deltagelse i Examensarbejdet. Naar man for disse midlertidige Læreres Vedkommende foretrak Benævnelsen „Lektor“ fremfor „Docent“, var Grunden den, at „midlertidig Docent“ ved Universitetet var Benævnelse for Indehaveren af en Lærerstilling af en noget anden Art end den foreslaaede.

Et Mindretal (Prof. H. Scharling) kunde ikke tiltræde Forslaget om Oprettelse af et sjette Professorat, fordi de dertil knyttede Bestemmelser maatte betragtes som et Indgreb i den akademiske Lærefrihed, og fordi det ikke vilde være rigtigt at stille et nyt Medlem af Fakultetet under andre Vilkaar end dettes nuværende Medlemmer. Ogsaa maatte der næres Frygt for, at en saadan Foranstaltning med det af Fakultetets Flertal givne Øjemed vilde føre til en Forøgelse af Examensstoffet og derigennem til en Forlængelse af Studietiden, altsaa virke i lige modsat Retning af den tilsigtede. Derimod tiltraadte Mindretallet Forslaget om at ansætte to Lærere paa den angivne Maade, men henstillede, at de kaldtes *Stipendiater* (som Tilfældet er i Norge), fordi den foreslaaede Benævnelse „Docent“ eller „Lektor“ pegede i anden Retning og derfor vilde kunne fremkalde Misforstaaelse. Ogsaa fandt Mindretallet det ønskeligt, at der gaves de to eventuelle Lærere Adgang til at deltage i Embedsexamens Afholdelse efter nærmere Aftale med Fakultetet, hvad der baade vilde støtte deres Stilling og tillige i paakommende Tilfælde (Sygdom, Bortrejse eller lignende) kunne yde Fakultetet en højst fornøden Hjælp til det besværlige Examensarbejde.

Konsistorium bemærkede, at Sagen, da Erklæringen var ønsket indsendt snarest, ikke havde været for i Konsistoriums Møde, hvorfor man forbeholdt sig senere at indsende en Udtalelse, for saa vidt der maatte fremkomme Ønske herom i det Møde, der afholdtes i December 1902. Paa dette Møde viste der sig Enighed om at anbefale en Forøgelse af Lærerkræfterne i det theologiske Fakultet. Men Fakultetets Skrivelse gav Konsistorium Anledning til at udtale, at det mente at maatte fastholde, at Ordningen af Enkelthederne ved Undervisningen (Timetal og deslige) maatte overlades til Fakultetet, som til enhver Tid kunde tage Hensyn til den forhaanden værende Trang. Konsistorium udbad sig derfor Fakultetets Udtalelse om, hvorvidt de i Indstillingen indeholdte Enkeltheder angaaende Ordningen af det foreslaaede Professorat kun maatte betragtes som en Tilkjendegivelse af den Ordning, man i Øjeblikket anbefalede, eller hvorvidt der tillagdes dem en derudover gaaende Betydning.

Det theologiske Fakultet udtalte i Skrivelse af 18de December 1902 følgende. Fakultetets Flertal, der i saa Henseende vidste sig i Overensstemmelse med Biskop Rørdam, Dr. phil. Edv. Lehmann og Pastor Hoffmeyer, havde ment, at der virkelig skulde paahvile den eventuelle sjette Professor en saadan Forpligtelse. Men man havde ikke tænkt sig den paalagt ham af Universitetets Bestyrelse ved udtrykkelig Omtale i hans Bestalling eller lignende, men ment, at det maatte blive Fakultetets Sag, saa vidt det stod i dets Magt, at sørge for, at han maatte anse sig som forpligtet til i Forening med andre af Fakultetets Medlemmer i særlige Kursus at varetage Vejledningen for Begyndere. I Tilslutning hertil havde de to nuværende Fagprofessorer i nytestamentlig Exegese og den kirkehistoriske Professor af Interesse for denne Sag erklæret sig villige til at vejlede Begyndere paa den Maade som i Skrivelse af 24de November 1902 omtalt, og man ventede, at en saadan Ordning maatte blive fortsat i Fremtiden, saa længe som samme Trang til saadan Begynderundervisning maatte skjønnes at foreligge. Man delte saaledes ganske Konsistoriums Betragtning, at det var Fakultetet, der til enhver Tid maatte ordne Enkelthederne ved Undervisningen efter den forhaanden værende Trang, og maatte for saa vidt betragte de i Skrivelse af 24de November 1902 nævnte Enkeltheder ved Ordningen af det foreslaaede Professorat som en Tilkjendegivelse af den Ordning, man i Øjeblikket anbefalede. Men Fakultetet tilføjede, at det fandt det lidet sandsynligt, at Forholdene i en nærmere Fremtid skulde forandre sig saaledes, at de skulde motivere nogen synderlig Forandring i det nævnte Forhold. Mindretallet (Professor, Dr. theol. H. Scharling) henholdt sig til sit i Fakultetets Skrivelse af 24de November 1902 afgivne Votum og maatte særligt fastholde, at en Ordning af Undervisningens Enkeltheder med Hensyn til Timetal og lignende, som den i Flertallets Skrivelse foreslaaede, maatte betragtes som et Indgreb i den akademiske Lærefrihed, lige meget om den udgik fra Ministeriet eller Fakultetet, og at den ogsaa hidtil var ukjendt indenfor det theologiske Fakultet.

Kontorium anbefalede i Skrivelse af 20de December 1902 ved Indsendelsen af Fakultetets Erklæring, at dets Lærerkrafter søgtes forøgede.

Til 3die Behandling af *Finanslovforslaget for 1903—1904* i Folkethinget blev der stillet Forslag om Optagelse af ialt 4000 Kr. paa Universitetets Udgiftspost 1. e, til Honorarer, til to midlertidige Lærerposter under det theologiske Fakultet. Forslaget blev tiltraadt af Folkethingets Finansudvalg, vedtaget af Rigsdagen og Beløbet optaget paa Finansloven for 1903—1904, jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg B. Sp. 731—32 og 869—70 samt Folkethingstidende s. A. Sp. 3520—21, 3525, 3526—27 og 3539.

Fra *det theologiske Fakultet* modtog Konsistorium under 14de Maj 1903 følgende Forslag angaaende Ansættelsen af de to midlertidige Læres Ansættelse og Pligter.

Fakultetet bemærkede, at de Synspunkter, som vare raadende i Fakultetet angaaende disse Læreres Virksomhed, havde det fremstillet i Skrivelse af 24de November 1902, til hvilken Skrivelse det i det hele skulde

henwise. Hovedformaalet med Fakultetets Andragende om en Forøgelse af Lærerkræfternes Antal var, at det derigjennem skulde blive muligt at tilvejebringe en regelmæssig Begynderundervisning i nytestamentlig Exegese og Kirkehistorie. Hvorledes en saadan Undervisning ønskedes indrettet, gav nævnte Skrivelse nærmere Oplysning om for det Tilfælde, at den eventuelle Forøgelse af Lærerkræfterne kom til at bestaa i Oprettelsen af et nyt Professorat. Der var for dette Tilfælde beregnet en nytestamentlig Begynderundervisning for to Hold (paa indtil omtrent 25 Deltagere hvert) med ialt 6 ugentlige Timer samt en kirkehistorisk Begynderundervisning med ialt to ugentlige Timer. Derimod var der for det Tilfælde, at Begynderundervisningen skulde ske ved to midlertidige Lærere, ikke givet andre Regler end den, at den nytestamentlige Undervisning skulde være ordnet saaledes, at Deltagerne skulde deles i Hold paa omtrent 25, ligesom det maatte betragtes som forudsat, at de ovennævnte Timetal overholdtes som Minima. Fakultetet maatte imidlertid anse det for meget ønskeligt, at ogsaa Begynderundervisningen i Kirkehistorie skete i Hold (parallele eller successive), hvilket vilde kræve som Minimum ialt 4 ugentlige Timer. Det maatte saa iøvrigt paahvile Fakultetet at gjøre de nævnte Lærere opmærksomme paa deres Forpligtelser samt at vaage over disses Opfyldelse.

At Ansættelsen gav Ret til, for saa vidt Paagjældende ikke maatte i Forvejen have jus docendi, at holde Forelæsninger indenfor deres Fag udover den pligtmæssige Begynderundervisning, var i Fakultetets tidligere Skrivelse betragtet som selvfølgelig; ligesaa at de Paagjældendes Løn blev den samme, 2000 Kr. for hver. Hvad disse Læreres Benævnelse angik, da lagde Fakultetet ikke nogen Vægt paa den. Man foreslog i fornævnte Skrivelse, for at undgaa at fremkalde et urigtigt Indtryk af de paagjældende Læreres Stilling, Benævnelsen „Lektor“ (Professor H. Scharling: „Stipendiat“). Da det imidlertid var Fakultetet bekendt, at Spørgsmaalet om midlertidige Læreres almindelige Stilling for Tiden var Gjenstand for Overvejelse ved Universitetet, maatte man nu, for ikke at foregribe disse Overvejselsers Udfald, foretrække, at man foreløbig blev staaende ved den almindeligere Betegnelse „midlertidig Lærer“ — forudsat at dette ikke umuliggjordes ved Finansloven.

Angaaende de nævnte Læreres Ansættelsesvilkaar havde Fakultetet foreslaaet en Ansættelse paa 3 Aar med Adgang til Fornyelse paa andre tre Aar, men ikke derudover; man havde sat denne Tidsgrænse for at forebygge visse nærmere omtalte Vanskeligheder ved eventuelle Vakancer i Professorater, idet man dog betonede som Forudsætning, at Mænd, der havde virket som midlertidige Lærere under Fakultetet, maatte have begunstiget Adgang til anden Ansættelse i Kirkens eller Statens Tjeneste. At ved denne Ordning i Tidens Løb en Række af skiftende yngre Theologer vilde faa Lejlighed til i nogle Aar at drive fortsatte Studier i Forbindelse med at give akademisk Undervisning, vilde tillige være af Betydning for den theologiske Forskning i det hele og vilde sikkert bidrage til at styrke den videnskabelige Interesse blandt Theologer, der ere gaaede over i mere praktisk Virksomhed.

Et Mindretal (Professor J. C. Jacobsen) maatte tage Forbehold overfor det i sidste Punktum nævnte Hensyn, der efter Mindretallets Opfattelse kun kunde være et Biformaal, hvis Berettigelse var betinget af, at det ikke hindrede Hovedformaalet, at de midlertidige Lærerpladser besattes saa godt som muligt, samtidig med at der intet præjudiceredes med Hensyn til Professoraternes Besættelse. Tillige fandt Mindretallet Anledning til at fremhæve, at det havde forstaaet de tidligere Forhandlinger om Sagen saaledes, at der med Ordene „begunstiget Adgang“ blandt andet mentes, at de omhandlede Læreres Tjenestetid ved Universitetet skulde komme dem til gode ved Anciennetets- og Gageberegning ved Ansættelse i Kirkens eller Statens Embeder; og saafremt Ministeriet maatte mene ikke at kunne sikre en saadan Begunstigelse, maatte Mindretallet ønske, at den ovennævnte 6 Aars Grænse ikke betragtedes som absolut uoverskridelig, da det ellers maatte befrygtes, at der kunde indtræde Tilfælde, hvor de til de omhandlede Lærerpladser bedst skikkede Mænd vilde afholde sig fra at søge dem. At imidlertid den 6 Aars Grænse betragtedes som Regelen, vilde kunne udtrykkes ved, at Ansættelse ikke kunde *forventes* fornyet udover 6 Aar.

Fakultetet skulde endnu berøre et Punkt, hvorom der i oftere nævnte Skrivelse var Dissens mellem Fakultetets Medlemmer, nemlig de paagjældende Læreres Forpligtelse eller dog Adgang til at deltage i Examensarbejdet. Fakultetets Flertal maatte angaaende dette Punkt fastholde sin tidligere Opfattelse, at de nævnte Lærere ikke skulde have nogen saadan Forpligtelse eller Adgang. Et Mindretal (Professorerne H. Scharling og Schat Petersen) maatte derimod fremsætte Ønsket om, at der gaves de to Lærere Adgang til at deltage i Examensarbejdet efter Fakultetets nærmere Anvisning, som Tilfældet er i det juridiske Fakultet. Fakultetets Faatallighed krævede dette som en nødvendig Hjælp, særlig i Tilfælde af Sygdom eller Bortrejse, ligesom det ogsaa vilde styrke de to Læreres Anseelse blandt de Studerende. Fakultetets Flertal maatte overfor Mindretallets Udtalelse fastholde sit tidligere Standpunkt, da det maatte befrygte, at det at have deltaget i Examensarbejdet let vilde give de midlertidige Lærere Præference ved Besættelsen af ledige Professorater.

Da der blandt de yngre Theologer fandtes flere, som efter Fakultetets Opfattelse vilde være kvalificerede til disse Stillinger, men Fakultetet ikke havde nogen Vished om, hvem der maatte ønske at ansættes i dem, maatte man ønske, at de nævnte Stillinger blev bekjendtgjorte som ledige med passende Varsel, idet man anmodede om, at eventuelt indkommende Ansøgninger maatte blive sendte Fakultetet til Erklæring.

Fakultetet ansøgte om, at Ministeriet vilde billige, at Indehaverne af de paa Finansloven oprettede to midlertidige Lærerposter under det theologiske Fakultet forpligtedes til „at undervise“ begyndende Studerende henholdsvis i nytestamentlig Exegese og Kirkehistorie efter Fakultetets nærmere Anvisning, med Ret til ogsaa derudover at docere deres respektive Fag, men uden Adgang til at deltage i Examensarbejdet; se dog Professorerne H. Scharlings og Schat Petersens ovenstaaende Minoritets-

votum; *at* Ansættelsen skete paa 3 Aar med Adgang til Fornyelse paa andre 3 Aar. Professor J. C. Jacobsen ønskede eventuelt (jfr. ovenfor) her tilføjet Ordene „hvorefter Fornyelse ikke kan forventes“; samt *at* Pladserne bekendtgjordes som ledige med 3 Ugers Ansøgningsfrist, og *at* eventuelt indkommende Ansøgninger sendtes Fakultetet til Erklæring.

Konsistorium bemærkede i Skrivelse af 28de Maj 1903 til Ministeriet, *at* Fakultetets Forslag havde været til Forhandling i Konsistoriums Møde den 28de s. M., og *at* Fakultetet — efter *at* være bleven gjort bekendt med, *at* Konsistorium med alle Stemmer mod én Stemme havde sluttet sig til Fakultetets Mindretals Ønske om, *at* bemeldte Lærere kunde deltage i Examensarbejdet og ikke maatte have privat Manuduktion, — i Skrivelse af 28de s. M. havde tiltraadt Konsistoriums Afgjørelse og tilige fremsat Ønsket om, *at* Ansøgningsfristen begrænsedes til 14 Dage. *Konsistorium* indstillede, *at* Indehaverne af de paa Finansloven for 1903—1904 oprettede midlertidige Lærerposter under det theologiske Fakultet forpligtes til *at* undervise begyndende Studerende henholdsvis i nytestamentlig Exegese og Kirkehistorie efter Fakultetets nærmere Anvisning, med Ret til ogsaa derudover *at* docere deres respektive Fag; de lønnes med 2000 Kr. aarlig hver; for saa vidt som det af Fakultetet paalægges dem *at* deltage i Examinationen, skulle de være pligtige til *at* gjøre dette uden særligt Vederlag. De maa under alle Omstændigheder ikke give privat Manuduktion; *at* Ansættelsen skete paa 3 Aar med Adgang til Fornyelse paa andre 3 Aar og *at* Pladserne bekendtgjordes som ledige med 14 Dages Ansøgningsfrist, samt *at* eventuelt indkommende Ansøgninger gennem *Konsistorium* sendtes Fakultetet til Erklæring.

Efter *at* Ministeriet i Skrivelse af 20de Juni 1903 havde anmodet *Konsistorium* om *at* indhente det theologiske Fakultets Erklæring over de indkomne Ansøgere: Cand. theol. J. Oskar Andersen, Lic. theol. J. P. Bang, Cand. theol. L. Bergmann, Cand. theol. Chr. Glarbo, Cand. theol. K. Heiberg, Cand. theol. Alfr. Th. Jørgensen og Lic. theol. Fr. E. Torm, indsendte *Konsistorium* under 25de s. M. en fra *det theologiske Fakultet* indhentet Erklæring af 23de s. M., hvori Fakultetet udtalte følgende. Den kirkehistoriske Lærerpost søgtes af Kandidaterne J. O. Andersen, L. Bergmann, K. Heiberg og A. Th. Jørgensen; den nytestamentlige Lærerpost søgtes af Lic. theol. J. P. Bang, Kandidaterne Chr. Glarbo og A. Th. Jørgensen samt Lic. theol. F. E. Torm. Kandidat Andersen havde ved sine udgivne Skrifter vist sig som en dygtig Kirkehistoriker med virkelig Forskereyne. Han havde for to Aar siden deltaget med Hæder i en Konkurrence om et kirkehistorisk Professorat og blev af Censurkomiteens Mindretal (2 af 5 Medlemmer) indstillet til nævnte Professorat. Han havde derefter paa Fakultetets og Konsistoriums anbefaling af Ministeriet faaet Tilladelse til *at* holde Forelæsninger over dansk Kirkehistorie og kirkelig Arkæologi og i den derpaa forløbne Tid benyttet Tilladelsen. Fakultetet maatte anse ham for meget værdig til den ansøgte Post. Lic. Bang og Torm havde begge vundet den theologiske Licentiatgrad, dog ikke over nytestamentlige Æmner, men ved Siden deraf offentliggjort

mindre Arbejder af nytestamentlig Art, og begge havde holdt Forelæsninger over nytestamentlige Æmner. Fakultetet maatte anse dem begge for kvalificerede til at komme i Betragtning ved Besættelsen af den ansøgte Post. Men da Lic. Torm havde med Hæder deltaget i en Konkurrence (om et kirkehistorisk Professorat), ved hvilken en af Prøveforelæserne bestod i Fortolkning af et nytestamentlig Sted, og af Censurkomiteens Flertal paa det varmeste anbefalede til Ministeriets særlige Opmærksomhed, eventuelt til akademisk Virksomhed, ligesom alle Medlemmer af Censurkomiteen roste hans betydelige Lærergaver, maatte Fakultetet afgjort foretrække ham for Lic. Bang til Ansættelse i den søgte Plads. Kandidaterne Bergmann, Glarbo, Heiberg og Jørgensen vare meget flittige Kandidater, der flittigt havde fortsat deres Studier og ved Offentliggjørelse af mindre Arbejder vakt gode Forhaabninger; men de havde endnu ikke præsteret saadanne Arbejder, at de vilde kunne jævnstilles med fornævnte tre Ansøgere. Fakultetet anbefalede varmt, at Kandidat Andersen ansattes i den kirkehistoriske og Lic. Torm i den nytestamentlige Lærerpost.

Konsistorium sluttede sig i Skrivelse af 25de s. M. til Fakultetets Erklæring.

Ministeriet meddelte under 26de s. M. Konsistorium, at det havde ansat Cand. theol. *J. Oskar Andersen* som midlertidig Lærer i Kirkehistorie og Lic. theol. *Fr. E. Torm* som midlertidig Lærer i nytestamentlig Exegese, begge under det theologiske Fakultet, „for et Tidsrum af 3 Aar mod et Honorar af 2000 Kr. aarlig til hver og med Forpligtelse til at undervise begyndende Studerende efter Fakultetets nærmere Anvisning med Ret til ogsaa derudover at docere henholdsvis Kirkehistorie og nytestamentlig Exegese. For saa vidt det af Fakultetet paalægges dem at deltage i Examensarbejdet, ville de være pligtige til at gjøre dette uden særligt Vederlag.“ Ministeriet tilføjede, „at de midlertidige Lærere under ingen Omstændigheder maa give privat Manuduktion.“

2. Midlertidig Docent, Dr. jur. L. A. Grundtvigs Udnævnelse til Professor i Lovkyndighed.

Efter at det ved Professor, Dr. jur. V. Falbe Hansens Afgang fra Universitetet ledigblevne Professorat i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet var blevet opslaaet ledigt som et Professorat i Lovkyndighed, jfr. Univ. Aarb. f. 1901—1902 S. 19—21, anmodede Ministeriet under 15de Maj 1902 Konsistorium om at indhente en Udtalelse fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet om de indkomne Ansøgere: Cand. jur. Frantz J. Dahl, Dr. jur. H. Federspiel og Dr. jur. L. A. Grundtvig.

Konsistorium indsendte under 30te Juni s. A. Fakultetets Erklæring af 19de s. M., hvori dette indstillede, at der afholdtes en Konkurrence om det ledige Embede efter de Regler, som findes nedenfor, samt Sammensætningen af Censurkomiteen.

Under 18de Juli s. A. meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ved kgl. Resolution af 14de s. M. var bifaldet:

„1. at der i Henhold til Universitetets Fundats af 7de Maj 1788 Kap. I. § 13 maa afholdes en Konkurrence om et Professorat i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet ved Kjøbenhavns Universitet, der vil være at besætte med en Lærer i de retsvidenskabelige Fag, samt

2. at der for Konkurrencen fastsættes følgende Regler:

a. Adgangen for Konkurrencen staar aaben for enhver Dansk, Norsk eller Svensk, som senest en Maaned efter den under b. nævnte skriftlige Opgaves Offentliggjørelse har meldt sig hos Fakultetets Dekanus.

b. Konkurrencen falder i en skriftlig og en mundtlig Del. Den skriftlige Del bestaar i Besvarelsen af et formueretligt Spørgsmaal, fælles for alle Konkurrenter. Besvarelsene indleveres trykte til Fakultetets Dekanus indenfor en af Censurkomiteen nærmere fastsat Frist, der skal være mindst 4 og højst 6 Maaneder fra den Dag, Opgaven bekendtgjøres offentlig, dels i forskellige Blade, dels ved Opslag paa Universitetet, dels paa anden hensigtsmæssig Maade. Besvarelsene maa ikke offentliggøres, førend Censurkomiteen har afgivet sin Indstilling om Embedets Besættelse. Den mundtlige Del bestaar i 2 Forelæsninger, hver paa 1 Time, den ene over et selvvalgt Æmne, den anden over et forud opgivet Æmne med 3 Dages Forberedelse. Et læseligt og nogenlunde fyldigt Manuskript til hver enkelt Forelæsning maa afleveres umiddelbart efter den paagældende Forelæsnings Slutning. Forelæsningerne holdes paa Universitetet senest 2 Maaneder, efter at Fristen for Afhandlingernes Aflevering er udløben.

c. Til at vælge Opgaverne og bedømme Prøven nedsættes der af Ministeriet en Komité, bestaaende dels af Fakultetets fem juridiske Professorer, dels af 4 Mænd, valgte udenfor Fakultetet.“

Ministeriet tilføjede, at det bifaldt, at Censurkomiteen kom til at bestaa af — foruden Fakultetets 5 juridiske Professorer — Højesterets-assessor, Formand for den juridiske Examenscensurkomité Jonas Poulsen, Overretsassessor, Dr. jur. Thomsen, Højesteretssagfører, Dr. jur. E. Møller og Professor i Civilret ved Lunds Universitet, Dr. jur. Björling, saaledes at Professor, Dr. jur. V. Bentzon i Egenskab af Fakultetets Dekanus skulde fungere som Komiteens Formand.

I Bekjendtgjørelsen af 1ste September 1902 om Konkurrencens Afholdelse meddelte Komiteen, at den i sit Møde den 30te August s. A. havde vedtaget nedenstaaende skriftlige Opgave, hvis Besvarelse maatte være indleveret trykt til Fakultetets Dekanus senest den 1ste Februar 1903.

„Medens der i nordisk Retslitteratur i nyere Tid har fundet indgaaende Behandling Sted af de Forhold, man plejer at samle i Læren om Løftet (stiltiende Løfte, Kvasiløfte) med dertil hørende Akcept, findes der formueretlige Villieserklæringer inter vivos, som helt eller delvis ere af en anden Natur og som hidtil ikke have været Gjenstand for saadan Behandling, saasom Paakrav, Opsigelser, Betalingstilbud, Godkjendelser, Reklamationer.

Der ønskes en Fremstilling af Reglerne for flere eller færre af disse Æmner, med fornøden Redegjørelse for, hvorvidt saadanne Regler kunne samles under fælles Synspunkter.“

Endvidere meddeltes det, at Deltagerne i Konkurrencen maatte melde sig skriftlig til Censurkomiteens Formand senest den 1ste Oktober, og at Deltagere, hvis de ønskede at henlede Komiteens Opmærksomhed paa tidligere udgivne Skrifter, kunde indsende saadanne til Formanden.

Bekjendtgjørelsen blev opslaaet paa Universitetet, sendt de nordiske Universiteter og indrykket i danske, norske og svenske Blade.

Ved Anmeldelsesfristens Udløb havde Dr. H. Federspiel og Dr. L. A. Grundtvig meldt sig som Deltagere i Konkurrencen, medens Cand. jur. F. Dahl paa Grund af Sygdom havde opgivet at deltage i den.

Prøveforelæsningerne over et selvvalgt Æmne fandt Sted den 21de Februar 1903 og over et opgivet Æmne den 27de s. M.

Æmnerne vare:

Forelæsninger over et selvvalgt Æmne: Dr. Federspiel: Kvittingen. Bevismiddel eller Opgivelseserklæring? Dr. Grundtvig: Om Lejetagerens Retsstilling efter frivilligt Salg af den lejede Ejendom.

Forelæsninger over et opgivet Æmne: Dr. Federspiel: At fremstille Reglerne om den saakaldte lovbestemte Tilbageholdelsesrets Indhold og Retsbeskyttelse. Dr. Grundtvig: Hvorvidt bortfalde Underpanterettigheder ved 20aarig Hævd?

Censurkomiteens Formand, Professor, Dr. jur. V. Bentzon indberettede derefter under 27de s. M. til Konsistorium, at Komiteen s. D. havde tilsendt Ministeriet følgende Udtalelse: „Ifølge de stedfundne Overvejelser udtaler Komiteen — for enkelte Medlemmers Vedkommende dog først efter nogen Tvivl —, at Docent, Dr. jur. L. A. Grundtvig bør foretrækkes som den, der gennem sine Prøver har lagt en større videnskabelig Udvikling for Dagen.“

Ved Skrivelse af 16de Marts s. A. meddelte Ministeriet Konsistorium, at Dr. jur. *Ludvig August Grundtvig* under 14de s. M. allernaadigst var udnævnt til Professor i Retsvidenskab ved Universitetet.

— Efter Fakultetets og Konsistoriums Indstilling bifaldt Ministeriet ved Skrivelser af 12te og 28de Marts s. A., at der udbetaltes Professor Grundtvig og Dr. Federspiel til Dækning af Udgifter ved Udgivelsen af deres Konkurrenceafhandlinger henholdsvis 985 Kr. og 779 Kr. 75 Ø. og til Dækning af Udgifter i Anledning af Konkurrencen 397 Kr. 97 Ø. Beløbene bleve afholdte af den ledige Professorlønnings.

3. Dr. jur. H. Federspiels, Cand. jur. P. Johs. Jørgensens og Overretts-sagfører Oskar Johansens Ansættelse som midlertidige Docenter under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Efter at Konsistorium under 15de Januar 1902 havde indsendt til Kirke- og Undervisningsministeriet et fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet modtaget Forslag til en Omordning af de juridiske Examinere, jfr. herom i det følgende S. 446 ff., anmodede *Ministeriet* i Skrivelse af 23de s. M. Fakultetet om at indsende Overslag over de Beløb, som maatte være nødvendige til et juridisk Laboratorium og til Ansættelsen af 2 nye juridiske Docenter.

Konsistorium indsendte derefter under 7de Februar s. A. en Erklæring af 6te s. M. fra *Fakultetet*, hvori dette med Hensyn til de 2 Docenturer bemærkede, at det ene for saa vidt ikke blev nyt, som det kunde siges at træde i Stedet for den af Professor Munch-Petersen hidtil beklædte personlige Docentur. Hvad denne angik, skulde Fakultet henvise til Andragende af 27de November 1901, og Fakultetet maatte vedblivende indtrængende ønske, at Cand. jur. Grundtvigs Ansættelse i første Linie og uafhængig af om nærværende Indstilling strax vilde kunne tages til Følge maatte finde Sted saa snart som muligt. Hvis derimod hele Bevillingsspørgsmaalet lod sig ordne allerede ved Finansloven for 1902—1903, skulde man indstille, at det juridiske Fakultet blev normeret med 2 faste Docenter hver med en aarlig Lønning af mindst 2000 Kr. og saaledes, at Docenterne med Opgivelse af deres Manuduktionsvirksomhed skulde holde regelmæssige Forelæsninger og Øvelser med de juridiske Studerende samt bistaa ved Examens- og andet Arbejde efter Fakultetets nærmere Anordning. Begge Pladser ønskedes besatte paa 5 Aar, fordi Fakultetet efter en saadan Tids Forløb ved slige Docenturer burde staa frit i dets Skjøn over, om Vedkommende havde vist sig at være egnet for den juridiske Lærergjerning. Medens saaledes den ene Plads ønskedes besat med Kandidat Grundtvig, skulde Fakultetet til den anden indstille Cand. jur. Poul Johannes Jørgensen, der var født den 25de September 1873 af danske Forældre i Radsted Sogn paa Lolland, og som i Aarene 1896 og 1897 havde bestaaet den fuldstændige juridiske Embedsexamen med Karakteren *Laudabilis et quidem egregie*, en Udmærkelse, som før ham kun enkelte, saasom A. S. Ørsted og A. F. Krieger havde opnaaet. Efter den Tid havde han dokumenteret sin fremragende Evne til selvstændig retsvidenskabelig Forskning ved Besvarelsen af Universitetets Prisopgave for Aaret 1898—1899: „Den danske Strafferets Udvikling i Tiden fra Reformationen til Christian V.'s Lov“. Om Fakultetets Værdsættelse af denne fortræffelige Afhandling, jfr. Universitetets Program, Foraaret 1900 S. 109—110. Efter Tilendebringelsen af dette Arbejde tiltraadte Kandidat Jørgensen med Understøttelse af det Hurtigkarlske Rejsestipendium og det Finneske Legat en videnskabelig Udenlandsrejse paa henvend 2 Aar, under hvilken han studerede i London, Paris og München, paa de førstnævnte Steder navnlig offentlig Ret, særlig Folkeret, paa sidstnævnte Sted især Retshistorie under den bekjendte tyske Retshistoriker Professor von Amiras Vejledning. Cand. jur. Jørgensen var saaledes en videnskabelig Dygtighed, som det under alle Omstændigheder vilde være højst ønskeligt at erhverve for Universitetet; han var netop i den Alder, hvori dette burde ske, og han ønskede selv at betrede den akademiske Bane. Dertil kom, at hans Ansættelse under Forudsætning af den paatænkte Examens Omordnings Gjennemførelse ifølge de givne Forhold fremtraadte som en ligefrem Nødvendighed, da den udgjorde et uundværligt Supplement til Kandidat Grundtvigs Ansættelse. Medens denne sidste var særlig hjemme i Civil- og Strafferet, havde Kandidat Jørgensen i fortrinlig Grad dyrket offentlig Ret og Retshistorie; han vilde derfor navnlig kunne yde den fornødne Medhjælp ved de Forelæsninger over Retshistorie, der regelmæssig burde

holdes for de unge juridiske Studerende, og deltage i den særlige Undervisning af dem, der havde valgt Statsret med Folkeret til Speciale. Som allerede fremhævet i Forslaget til Examensomordningen, maatte Fakultetet anse de ovennævnte Bevillinger som nødvendige Forudsætninger for Reformens Gjennemførelse; selv naar Lærertallet saaledes blev 7, vilde Arbejdet for den enkelte Lærer blive betydelig forøget og navnlig ret byrdefuldt i Overgangsaaarene, hvor helt nye Forelæsninger skulde udarbejdes og Examen affoldes paa én Gang i den hidtilværende og den nye Form. Det vilde være særdeles ønskeligt, om navnlig Docenternes Ansættelse kunde ske fra det førstkommende Finansaars Begyndelse. Thi det vilde især være Udarbejdelsen af de nye Forelæsninger til 1ste Del, som det vilde tage Tid at forberede. Overgangstiden var desuden trykkende og uheldig navnlig for Studenterne, der allerede nu forudsaa en kommende Ændring, og som jo maatte anlægge deres Studium helt forskjelligt, eftersom Studieordenen blev den gamle eller den nye, der blandt andet næsten ganske byttede Fagenes Rækkefølge om.

Dr. jur. L. A. Grundtvig blev, som meddelt i Univ. Aarb. f. 1901—1902 S. 17—19, ved kgl. Resolution af 29de April 1902 ansat som midlertidig Docent under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, medens der ikke ved Behandlingen af Finanslovsforslaget for 1902—1903 blev stillet noget Forslag om Bevilling til et juridisk Laboratorium eller Ansættelsen af en ny Docent.

Efter at der ved kgl. Anordning af 1ste December 1902 var blevet fastsat nye Bestemmelser om Indretningen af de juridiske Examinere, bemærkede det *rets- og statsvidenskabelige Fakultet* i Skrivelse af 2den s. M. til Ministeriet, at det ved de Overvejelser, det havde anstillet angaaende den nye Examensordnings praktiske Iværksættelse, særlig havde maattet have sin Opmærksomhed henvendt paa, hvorledes det dermed forbundne Arbejde maatte lægges til Rette i den særdeles vanskelige Overgangstid, hvor Forelæsninger og Øvelser, skriftlige og mundtlige, samtidig maatte forberedes og holdes med baade den nye og den gamle Examen for Øje, og hvor derhos selve Examensarbejdet vilde blive i høj Grad forøget, fordi de to helt forskjellige Grupper af Examinere maatte afholdes jævnsides. Fakultetet var herved kommet til den bestemte Overbevisning, at de Krav, som denne Overgangstid stillede, vilde være saa mangeartede, at de ikke paa tilfredsstillende Maade kunde fyldestgøres med de nu normerede Lærerkrafter. Fakultetet ansøgte derfor indtrængende om, at der blev søgt en midlertidig f. Ex. 3aarig Bevilling til endnu en Docent i Retsvidenskab. Til denne Stilling skulde Fakultetet indstille Cand. jur. Poul Johannes Jørgensen, angaaende hvis fortrinlige Kvalifikationer Fakultetet skulde henvise til Udtalelserne i dets Skrivelse af 6te Februar 1902, idet Fakultetet forbeholdt sig, naar den stedfindende Professorkonkurrence var afsluttet, eventuelt at kunne indstille Kandidat Jørgensen til den faste Docentur og gjøre Forslag om den midlertidige Docenturs Besættelse med en anden.

Til 3die Behandling af *Finanslovsforslaget for 1903—1904* blev der stillet Forslag om Forhøjelse af Beløbet paa Universitetets Udgiftspost 1. e.,

til Honorarer, med 2000 Kr. aarlig i 3 Aar til en midlertidig Docent under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet med følgende Motivering. Ved kgl. Anordning af 1ste December 1902 var der fastsat nye Bestemmelser om Indretningen af de juridiske Examinere ved Universitetets rets- og statsvidenskabelige Fakultet. Hovedformaalet med de nye Bestemmelser havde været dels at komme bort fra den nu jævnlig forekommende Overanstrengelse af Studenterne og fra den ensidige Læren paa Hukommelse, dels at øve Studenterne i at anvende det i Theorien læste paa Løsningen af konkrete Retstilfælde og i det hele at forme et Studium, der mere end hidtil udviklede deres Modenhed. Under de Overvejelser, som Fakultetet havde anstillet angaaende den praktiske Iværksættelse af denne nye Examensordning, havde man særlig maattet rette sin Opmærksomhed paa, hvorledes det dermed forbundne Arbejde burde lægges til Rette i den særdeles vanskelige Overgangstid, hvor Forelæsninger og Øvelser, skriftlige og mundtlige, samtidig maatte forberedes og holdes baade med den nye og den gamle Examen for Øje, og hvor derfor selve Examensarbejdet vilde blive i høj Grad forøget, fordi de to helt forskellige Grupper af Examinere maatte holdes jævnsides. Den nye Examens første Del, der forudsatte en forholdsvis kort Studietid, ved hvilken Manuduktion i væsentlig Grad burde kunne undværes, vilde kræve meget hyppige, nemlig hvert Aar tilbagevendende Forelæsninger eller Examinatorier og en ny Behandling af Retshistorien samt en Omarbejdelse af det hidtil benyttede Grundlag for Undervisningen i Romerret, ligesom der blev et helt nyt Fag: Retsencyklopædi. Den nye Examens 2den Del krævede en delvis Omarbejdelse af Lærebøgerne, men navnlig en hel Række nye mundtlige og skriftlige Øvelser, dels som Forberedelse og Indøvelse i Besvarelsen af de konkrete Opgaver (Afgjørelser af konkrete Retstilfælde), dels som Vejledning for det mere indgaaende Studium af enkelte Retsafsnit, der var nødvendigt til Besvarelsen af de to theoretiske Opgaver i de saakaldte Specialer, der i stort Omfang vare valgfrie og derfor omfattede Størstedelen af Systemet. Det juridiske Fakultet var ved sine Overvejelser naaet til den bestemte Overbevisning, at de Krav, som denne Overgangstid stillede, vilde være saa mange, at de ikke paa tilfredsstillende Maade kunde fyldestgøres med de nuværende Lærerkrafter. Fakultetet havde derfor andraget om, at der maatte blive søgt bevilget det fornødne Beløb til Lønning af en midlertidig Docent i Retsvidenskab til Assistance i Overgangstiden. Ministeriet maatte efter det saaledes oplyste være enigt med Fakultetet i, at det vilde være i høj Grad ønskeligt at opnaa den fornødne Bevilling til Ansættelsen af en midlertidig Docent i Retsvidenskab for paa den bedste Maade at kunne gennemføre den nye Examensordning. Det var Tanken at paalægge den, der maatte blive udnævnt til midlertidig Docent, ogsaa at deltage i Arbejdet med det juridiske Laboratorium, der tænktes oprettet, og til hvis Drift der paa Finanslovsforslaget for 1903—1904 var optaget et Beløb af 11200 Kr. Til Undervisningen i det nævnte Laboratorium tænktes der endvidere ansat en Lærer, til hvis Lønning man dels havde 500 Kr. af de til Laboratoriet disponible Midler, dels et Beløb, der ad anden Vej formentlig kunde skaffes til Veje.

Af Folkethingets Finansudvalg blev der stillet Ændringsforslag om, at Bevillingen blev givet ekstraordinært for 1 Aar. Dette Forslag blev vedtaget, jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg B. Sp. 731—32 og 867—70 samt Folkethingstidende s. A. Sp. 3511—14, 3521—23, 3524—25 og 3526—27. I Henhold til Forhandlingerne blev paa Finansloven under Udgifts-post 7. a., til videnskabelige Formaals Fremme, optaget følgende Anmærkning: „Det under Underkonto 2. til Dr. jur. L. A. Grundtvig bevilgede Honorar paa 2000 Kr. for at holde Øvelser, særlig praktiske, for de juridiske Studerende kan i samme Øjemed udbetales en anden yngre Videnskabsmand“.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet indsendte under 4de Marts 1903 til Ministeriet en Skrivelse, hvori det udtalte, at under Forudsætning af at Docent, Dr. jur. L. A. Grundtvig i Overensstemmelse med Censurkomiteens Indstilling af 27de Februar s. A. erholdt Udnævnelse til Professor i Retsvidenskab, vilde den derved ledigblivende Docentplads formentlig strax kunne besættes. Idet Fakultetet gik ud fra, at der paa Finansloven for 1903—1904 vilde blive bevilget en anden Docentur, om end kun ekstraordinært for 1 Aar, og at Ministeriet, saaledes som ved Fakultetets Indstilling angaaende denne Bevilling forudsat, vilde være villig til at ansætte Cand. jur. P. Johs. Jørgensen i denne Stilling som midlertidig Docent, indstillede Fakultetet, at den førstnævnte hidtil af Dr. Grundtvig beklædte Docentplads maatte blive besat med Dr. jur. H. Federspiel. Fakultetet maatte nemlig formene, at Dr. Federspiel saavel ved sin Doktordisputats som ved sine Konkurrenceprøver havde dokumenteret, at han maatte anses fuldt kvalificeret til Stillingen som Docent i Retsvidenskab, ligesom det navnlig ogsaa ansaa ham særdeles skikket til at deltage ikke blot i den theoretiske, men ogsaa i den mere praktiske konkrete Retsundervisning i Laboratoriet. Under Forudsætning af Dr. Grundtvigs Ansættelse som Professor indstillede Fakultetet derfor, at Dr. Federspiel blev ansat som midlertidig Docent, saaledes at han efter Fakultetets nærmere Anvisning skulde deltage saavel i den theoretiske og konkrete Undervisning som i Examensarbejdet. Fakultetet fandt dog Anledning til at tilføje, at Spørgsmaalet om Besættelsen af et Professorat i Tilfælde af eventuel Vakance formentlig ikke i nogen Maade burde anses for foregrebet ved denne Indstilling.

Ved Skrivelser af 1ste og 4de April 1903 indsendte Konsistorium til Ministeriet de fra Fakultetet modtagne Ansøgninger fra Dr. H. Federspiel og Cand. jur. P. Johs. Jørgensen om de ledige Docentpladser.

Under 7de s. M. udbad *Ministeriet* sig Fakultetets Udtalelse om, hvem der var udset til at ansættes som Lærer ved det juridiske Laboratorium — foruden Cand. jur. Jørgensen, der forudsattes i alt Fald at skulle deltage i Arbejdet ved Laboratoriet, — samt hvorledes han agtedes lønnet og hvorfra Midlerne til Lønningen tænktes tilvejebragte.

Fakultetet bemærkede i Skrivelse af 20de s. M. til Ministeriet, at Fakultetet, i Modsætning til hvad Ministeriets Skrivelse syntes at forudsætte, altid havde anset det som givet, at samtlige Fakultetets Lærerkrafter, Professorer saavel som Docenter, skulde deltage i Undervisningen ved det

juridiske Laboratorium, om end just ikke alle samtidig. Det indstillede, at Pladsen som praktisk Docent ved Laboratoriet blev besat med Overretssagfører Oskar Johansen, der havde erklæret sig villig til at overtage dette Hverv, og hvem Fakultetet paa det bedste kunde anbefale som formentlig fortrinlig egnet til at lede den denne Lærer tiltænkte Del af Undervisningen. Det indstillede derhos, at denne Stilling, som under de forudgaaende Forhandlinger forudsat, blev lønnet med 2000 Kr. aarlig. Med Hensyn til Tilvejebringelsen af Midlerne til denne Lønning fremhævede Fakultetet, at det stadig havde været forudsat, at 500 Kr. udrededes af den almindelige Bevilling til Laboratoriets Drift. Resten, altsaa 1500 Kr., tænkte Fakultetet sig tilvejebragt væsentlig gennem en af de Studerende erlagt aarlig Afgift, enten for selve Adgangen til at benytte Laboratoriet eller for Retten til at deltage i Øvelserne ved dette, hvilken Afgift indbetaltes til Laboratoriets Kasse. Fakultetets endelige Forslag herom, der af Hensyn til de Studerendes Interesser, krævede meget omhyggelige Overvejelser, skulde snarest muligt blive indgivet til Ministeriet. For at fjerne enhver Tvivl om, at det fornødne Beløb til Udredelse af denne Lønning vilde kunne blive tilvejebragt, var Fakultetet villigt til at fastsætte, at ogsaa Afgifterne for de af de enkelte Lærere afholdte skriftlige Øvelser, hvor Opgaverne af Lærerne rettes i Hjemmet — for hvilke sædvansmæssig betales et mindre Vederlag til vedkommende Universitetslærer — fremtidig af Kvæsturens Kasserer først udbetaltes den paagjældende Universitetslærer, naar det til den praktiske Docents Løn fornødne Beløb med Sikkerhed kunde vides at ville indgaa, saaledes at i modsat Fald en vis Andel af hint Vederlag kunde benyttes til Supplering af samme.

Ved Skrivelse af 23de April s. A. meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ved Skrivelse af s. D. havde overdraget Cand. jur. *Poul Johannes Jørgensen* foreløbig for 1 Aar at holde Forelæsninger for de juridiske Studerende og at deltage i det de juridiske Professorer iøvrigt paahvilende Arbejde.

Under 27de s. M. meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ved kgl. Resolution af 25de s. M. var bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a., til videnskabelige Formaals Fremme, disponible Beløb fra 1ste s. M. at regne tilstodes Dr. jur. *Holger Federspiel* 2000 Kr. aarlig for at holde Øvelser for de juridiske Studerende.

Ved Skrivelse af 29de Maj s. A. meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ved Skrivelse af s. D. havde ansat Overretssagfører *Oskar Johansen* som midlertidig praktisk Docent ved Universitetets juridiske Laboratorium fra 1ste September s. A. at regne mod et aarligt Honorar af 2000 Kr.

4. Bemyndigelse for Kontorchef C. E. Trap til at holde Forelæsninger og Øvelser over Danmarks Statistik ved Universitetet i Aaret 1903.

Fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet modtog Konsistorium under 5te December 1902 i Forbindelse med et af Fakultetet anbefalet Andragende fra de statsvidenskabelige Professorer om Ansættelse af en Docent i Statsvidenskab — om hvilken Sag vil blive givet Meddelelse i

Aarbogen for 1903—1904 — et af Fakultetet anbefalet Andragende, hvori bemeldte Professorer udtalte, at det kunde forudses, at der selv i gunstigste Fald vilde hengaa en ikke ganske kort Tid, forinden der ad denne Vej vilde ydes dem den fornødne Hjælp til at fyldestgøre de Studerendes Trang til Forelæsninger og Øvelser, idet en ny ansat Docent altid vilde have et billigt Krav paa en Forberedelsestid, forinden han helt kunde varetage de ham paalagte Forelæsningspligter. Medens det saaledes selv i gunstigste Fald var givet, at der ikke i det nærmest kommende Semester kunde paaregnes en eventuel Docents Medvirkning, var det endog tvivlsomt, om den turde paaregnes for det næstfølgende Semester. Under disse Forhold havde de statsvidenskabelige Professorer søgt at formaa Kontorchef Trap, der baade som Leder af Kjøbenhavns statistiske Kontor og som Lærer i Statistik ved Officersskolen vilde være i Stand til strax i det kommende Semester at paatage sig at holde Forelæsninger og Øvelser over Danmarks Statistik, til at yde sin Bistand i saa Henseende i det kommende Kalenderaar. Dette var fornævnte Professorer saa meget mere magtpaaliggende, som det netop i dette Aar — under særligt Hensyn til Optagelsen af Nationaløkonomien som Examensfag ved det juridiske Studium — vilde være meget ønskeligt for dem at kunne vinde Tid til Udarbejdelse af nogle økonomiske Lærebøger, hvad der imidlertid kun vilde blive muligt ved nogen Indskrænkning af Forelæsninger og Øvelser, hvilket kun kunde lade sig gjøre, naar der ad den angivne Vej ydedes de Studerende Erstatning herfor. Kontorchef Trap havde erklæret sig villig til at imødekomme deres Ønske, men da han ikke havde nogen akademisk Grad, udkrævedes hertil Ministeriets Bemyndigelse for ham til at øve den nævnte Virksomhed. De statsvidenskabelige Professorer ansøgte derfor om, at Ministeriet — foreløbig for Kalenderaaret 1903 — vilde meddele Kontorchef Trap den nedenfor anførte Bemyndigelse.

Konsistorium anbefalede i Skrivelse af 13de December 1902 til Ministeriet fornævnte Andragende, hvorefter Ministeriet ved Skrivelse af 22de s. M. til Konsistorium bemyndigede Kontorchef *C. E. Trap* til for Aaret 1903 som midlertidig Docent at holde Forelæsninger og Øvelser ved Universitetet, samt eventuelt deltage i Examens Afholdelse, over Danmarks Statistik og dermed i Forbindelse staaende Æmner efter nærmere Aftale med de statsvidenskabelige Professorer.

5. Besættelsen af det ved Professor, Dr. phil. Søren Sørensens Død ledigblevne Professorat i indisk-østerlandsk Filologi med Dr. phil. Dines Andersen.

Efter at Professor i indisk-østerlandsk Filologi, Dr. phil. Søren Sørensen den 8de December 1902 var afgaaet ved Døden, udbad Ministeriet sig i Skrivelse af 16de s. M. Konsistoriums Forslag angaaende Besættelsen af den ledigblevne Professorplads.

Konsistorium indsendte under 23de Januar 1903 en Erklæring af 16de s. M. fra det filosofiske Fakultet, hvori dette udtalte, at det allerede ved Professor Fausbølls Afgang stod klart for Fakultetet, at der her-

hjemme kun var to Mænd, om hvilke der kunde blive Tale ved Valget af hans Efterfølger, nemlig Dr. phil. S. Sørensen og Dr. phil. Dines Andersen. Fakultetet var dog ikke i Tvivl om, at Dr. Sørensen burde foretrækkes baade paa Grund af sin Alder og paa Grund af de betydelige Arbejder, han havde præsteret paa den indiske Filologis Omraade. Han blev derfor ogsaa af Fakultetet enstemmig indstillet til Pladsen. Samtidig blev det dog under Overvejelserne i Fakultetet fremhævet af de Sagkyndige, at Dr. Andersen maatte anses fuldt skikket til at overtage Pladsen, saafremt han ikke havde havt Dr. Sørensen til Konkurrent. Som Følge af denne sidstes pludselige og uventede Død havde Fakultetet efter kort Tids Forløb atter maattet drøfte Spørgsmaalet om Besættelsen af det for Studiet af Sprogvidenskaben ved Universitetet saa vigtige Professorat i indisk Filologi. Fakultetet bemærkede, at Dr. Andersen allerede havde vundet et anset Navn mellem Fagfæller ved de dygtige og fortjenstfulde Arbejder, i hvilke han havde behandlet forskjellige Sider af de gamle indiske Sprog — baade Sanskrit og Pali —, og da der for Tiden hverken herhjemme eller i Broderlandene fandtes nogen Videnskabsmand, der vilde kunne gjøre ham Rangen stridig, anbefalede Fakultetet ham paa det varmeste til det ledigblevne Professorat, som han var villig til at overtage. Hørte han end ikke til de banebrydende blandt de nyere Indologer som Professorerne Westergaard og Fausbøll, der tidligere beklædte denne Lærerstol, saa var Fakultetet dog fuldt overbevist om, at han vilde kunne bevare den paa den Højde, hvortil den af Forgængerne var hævet, og hvorfor den med Rette nød stor Anseelse i Udlandet.

Konsistorium sluttede sig til Fakultetets Udtalelser.

Ved Skrivelse af 31te Januar 1903 meddelte Ministeriet Konsistorium, at Assistent ved Universitetsbibliotheket, Dr. phil. *Dines Andersen* under 30te s. M. var bleven udnævnt til Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Universitetet.

6. Midlertidig Docent, Dr. phil. Holger Pedersens Udnævnelse til Professor extraordinarius i slavisk Filologi og sammenlignende Sprogvidenskab.

Fra det filosofiske Fakultet modtog Konsistorium under 19de Juni 1902 et Andragende fra midlertidig Docent, Dr. phil. Holger Pedersen om, at han maatte blive ansat som Professor extraordinarius i slavisk Filologi og sammenlignende Sprogvidenskab.

Det filosofiske Fakultet udtalte, at der — paa Grund af den overordentlig store Betydning, som de slaviske Sprog og deres Litteratur efterhaanden havde faaet, og som Fakultetet paany indtrængende maatte fremhæve, — fra 1859 til 1896 havde været en særlig Lærerstol ved vort Universitet i dette Fag, som havde været beklædt først af C. W. Smith og efter hans Død i 1881 af K. Verner. Ved Professor Verners Død i 1896 fandtes der ikke nogen Videnskabsmand, som Fakultetet i Øjeblikket mente at kunne anbefale til Pladsen, medens man dog tillige maatte anse det for at være af stor Vigtighed, om det Hul ved Universi-

tetet, der var opstaaet ved Professor Verners Død, snart kunde blive udfyldt, jfr. Univ. Aarb. f. 1896—97 S. 365. Ved Skrivelse af 5te Juni 1899, jfr. Univ. Aarb. f. 1899—1900 S. 362 ff., havde Fakultetet dernæst — idet man af Hensyn til en Medansøger fandt det retfærdigt, at Pladsen i slavisk Filologi ikke i Øjeblikket blev besat, — varmt anbefalet, at det maatte blive overdraget Dr. Holger Pedersen at holde Forelæsninger over sammenlignende Sprogvidenskab med særlig Forpligtelse til indtil videre stadig at holde Forelæsninger over de slaviske Sprog, og ved kgl. Resolution af 9de Maj 1900 blev der derefter tilstaaet ham et aarligt Honorar af 2000 Kr. i dette Øjemed. Nu var imidlertid det Tidspunkt kommet, da Hensynet til den tidligere Medansøger maatte betragtes som bortfaldet, samtidig med at Dr. Pedersen selv yderligere havde kvalificeret sig til den nævnte Plads ved fortsatte Studier og videnskabelige Arbejder og ved gjentagne Rejser til slaviske Lande. Fakultetet maatte derfor indtrængende anbefale, at Posten i slavisk Filologi definitivt overdroges Dr. Pedersen som extraordinær Professor.

Fakultetet maatte imidlertid tillige paa det varmeste anbefale, at hans Fag ikke begrænsedes blot til slavisk Filologi, men at han i Lighed med det ham hidtil overdragne Hverv og i Overensstemmelse med hans Ansøgning maatte blive udnævnt til extraordinær Professor i „slavisk Filologi og sammenlignende Sprogvidenskab“. Som allerede udtalt i Fakultetets tidligere Erklæring sad Dr. Petersen inde med saa betydelige Evner og saa omfattende og sjældne Kundskaber ogsaa paa andre af Sprogvidenskabens Omraader end den slaviske Filologi, at Fakultetet i høj Grad maatte ønske, at der gaves ham Lejlighed til ogsaa at gjøre disse frugtbringende i Universitetets Tjeneste ved Forelæsninger og ved Deltagelse i anden Universitetsvirksomhed, hvorved det allerede flere Gange havde været nødvendigt at ty til hans Hjælp. Fakultetet maatte, naar der nu fandtes en saa fortrinlig Kraft som Dr. Pedersen, saa meget mere ønske dette, som der vilde være god Anvendelse for en yngre Lærer ved Siden af den ordinære Professor, ikke blot paa Grund af det overordentlig store Omfang, som den sammenlignende Sprogvidenskab efterhaanden havde naaet, men navnlig fordi Kundskab dertil maatte kræves til Skoleembedsexamen og der derfor stadig maatte holdes Forelæsninger og Øvelser med denne for Øje.

Endelig mindede Fakultetet om, at Dr. Pedersen i Februar 1902 havde modtaget et særdeles hædrende Tilbud om Ansættelse som Professor ordinarius i Sprogvidenskab ved Universitetet i Basel, men at han havde ment at skyldte sit Fædreland at afslaa dette og forblive knyttet til vort Universitet selv under mindre gunstige ydre Omstændigheder end dem, der ved Antagelsen af dette Tilbud vilde have aabnet sig for ham. Fakultetet saa sig i Stand til i Afskrift at vedlægge et Brev til et af dets Medlemmer, hvorved Forhandlingerne om denne Sag indlededes, og hvori navnlig maatte fremhæves den smigrende Maade, hvorpaa to højt ansete Sprogforskere paa Grundlag af de af Dr. Pedersen offentliggjorte videnskabelige Arbejder udtalte sig om ham, idet de anerkjendte ham som den mest fremragende af hele den yngre Generation af Sprogforskere. Dette

var ikke blot en Anbefaling for Dr. Pedersen af ualmindelig Vægt, men det forekom Fakultetet, at hans Forhold i denne Sag ogsaa maatte have gyldigt Krav paa en Anerkjendelse fra Fædrelandets Side i Form af den søgte Ansættelse. Fakultetet anbefalede paa det varmeste, at der paa Finansloven søgtes Bevilling til Ansættelse af Dr. Pedersen som extraordinær Professor i slavisk Filologi og sammenlignende Sprogvidenskab.

Konsistorium bemærkede i Skrivelse af 30te Juni 1902 til Ministeriet, at det fuldt ud sluttede sig til Fakultetets Udtalelser og anbefalede — navnlig af Hensyn til den Betydning, det havde at kunne bevare en saa fremragende Videnskabsmand som Dr. Pedersen for vort Universitet, — paa det varmeste og mest indtrængende, at der søgtes Bevilling til Dr. Pedersens Ansættelse som Professor extraordinarius med oprykkende Professorlønnings og Pensionsret.

Paa Finanslovforslaget for 1903—1904 blev der paa Universitetets Udgiftspost 7. a., til videnskabelige Formaals Fremme, stillet Forslag om Dr. Pedersens Ansættelse som Professor extraordinarius i slavisk Filologi og sammenlignende Sprogvidenskab med oprykkende Professorlønnings og Pensionsret, jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg A. Sp. 1095—98. Forslaget blev vedtaget af Rigsdagen og Bevillingen optaget paa Finansloven for 1903—1904.

Ved Skrivelse af 16de April 1903 meddelte Ministeriet Konsistorium, at Dr. phil. *Holger Pedersen* under 14de s. M. var bleven udnævnt til Professor extraordinarius i slavisk Filologi og sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet fra 1ste s. M. at regne.

7. Dr. phil. O. Siesbyes og midlertidig Docent, Dr. A. B. Drachmanns Optagelse som Medlemmer af det filosofiske Fakultet.

Ved Skrivelse af 20de December 1902 indsendte Konsistorium med sin Anbefaling et Andragende fra det filosofiske Fakultet, hvori dette ansøgte om Bemyndigelse til at optage Dr. phil. O. Siesbye og midlertidig Docent, Dr. phil. A. B. Drachmann som Medlemmer af Fakultetet. Som Begrundelse henviste Fakultetet til den lange Tid, i hvilken begge med noksom bekjendt Dygtighed havde arbejdet i Universitetets Tjeneste og taget Del i Fakultetets hele Virksomhed indenfor deres Fag.

Ved Skrivelse af 7de Januar 1903 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ved kgl. Resolution af 6te s. M. var bifaldet, „at det filosofiske Fakultet bemyndiges til at optage Dr. phil. O. Siesbye og midlertidig Docent, Dr. phil. A. B. Drachmann som Medlemmer af Fakultetet.“

8. Forslag om Dr. phil. F. Becketts Ansættelse til at holde Forelæsninger og Øvelser over Kunsthistorie ved Universitetet.

Under 16de Februar 1903 udbad Kirke- og Undervisningsministeriet sig Konsistoriums Ytringer over en til Ministeriet fra Bibliothekar Emil Hannover, Museumsdirektør Pietro Krohn og Inspektør Karl Madsen rettet Henvendelse, saalydende.

„Vi undertegnede tage os herved den Frihed at henvende os til Drs. Excellence angaaende en Sag og — i Sammenhæng dermed — en Mands Sag, som ligger os paa Sinde. Sagen er den kunsthistoriske Undervisning ved Københavns Universitet. Som det er Drs. Excellence bekendt, har denne Undervisning været afbrudt siden Professor Jul. Langes Død i August 1896, og som Følge af en Fakultetsbeslutning om, at der kun kan tages Magisterkonferens ved Universitetet i de Fag, som dér doceres, have de Studerende i de kunsthistoriske Fag sét sig afskaarne fra at aflægge denne Konferens, der tidligere berettigede dem til sidenhen at disputere for Doktorgraden. For at dog ikke ogsaa Erhvervelse af denne skulde være en udelukket Mulighed for Kunsthistoriens Dyrkere, har saa det filosofiske Fakultet, hvad der ligeledes vil være Drs. Excellence bekendt, bestemt i sin Beslutning af 17de September 1900, at en ved et af Tysklands større Universiteter erhvervet Doktorgrad i Kunsthistorie skal ækvivalere en dansk Magisterkonferens i Faget og give dens Indehaver Udsigt til en Tilladelse til at tage Doktorgraden ved Københavns Universitet.

De af disse Forhold flydende Ulemper ere dels allerede indlysende for enhver, dels ifærd med at blive øjensynlige for den snævrere Kreds af Fagmænd, som vi undertegnede tilhøre. Indlysende for alle er det Savn, det er for den studerende Stand og for de mange, der i det hele søge Kundskab gennem Universitetets Forelæsninger, at de ere udelukkede fra Vejledning i et Fag, der — som Kunsthistorien — er af saa stor Betydning for Almendannelsen. End mere indlysende er det Savn, det er for de Kunststuderende, at der fattes dem al Vejledning ved deres Studier. Hvad der derimod kun for en mindre Kreds kan staa klart, og som dog synes os det egentlige skæbnesvangre ved de nu bestaaende uregelmæssige Forhold, det er, at Universitetet ved sin Godkjendelse af den tyske Doktorgrad som et Ækivalent for den danske Magisterkonferens formelig opfordrer de vordende Kunsthistorikere til at søge deres Uddannelse i et Land, hvis Form for Kunstvidenskab for en stor Del er i dyb Uoverensstemmelse med de danske Traditioner for denne Videnskabs Dyrkelse i en ren og sand kunstnerisk Aand. Der foreligger allerede Vidnesbyrd om, at unge danske Kunststuderende have været i tysk Kunstvidenskabs Skole; det er os bekendt, at flere saadanne Vidnesbyrd kunne ventes; vi have da ment det rigtigt, ganske særlig at henlede Drs. Excellences Opmærksomhed paa denne Følge af de nu bestaaende Forhold, — en Følge, der er mere end en Ulempe: en truende Fare for et Omraade af dansk Aandsliv.

Vi mene da, at Øjeblikket er kommet, hvor Universitetet ikke kan forsvare at lade den Plads staa længere ledig, som Professor Julius Lange beklædte. Vi indrømme, at man har handlet pietetsfuldt mod hans Minde ved ikke at ile, endstige at overile sig med at finde hans Eftermand. Men vi, der alle have staaet den afdøde personligt nær, føle os overbeviste om, at havde han kjendt de Konsekvenser, vi her have paavist, af, at hans Plads i en Aarrække skulde staa ubesat, da havde han sikkert selv været den første til at ønske den besat, og vi tro derfor at handle ogsaa i hans Aand ved at udtale det Ønske, at det maa ske og ske snarest muligt.

Den, der efter vor Mening har Adkomst til Stillingen, er Kunsthistorikeren, Assistent ved Statens Afstøbnings-samling, Dr. phil. Francis Beckett. Da han i Oktober 1899 i en Skrivelse til Kirke- og Undervisningsministeriet androg om, at det maatte blive ham betroet „at holde Øvelser med de Studerende i Kunstmuseets Afstøbnings-samling og læse over Kunstens Historie paa Universitetet“, og Ministeriet udbad sig Konsistoriums Betænkning over dette Andragende, sluttede Konsistorium sig til en Erklæring fra det filosofiske Fakultet, hvilken gik ud paa at tilraade, at der endnu ikke blev truffet nogen Afgjørelse med Hensyn til Universitetsundervisningen i Kunsthistorie. Uden her at skulle komme ind paa Betragtninger over den iøvrigt i mange Henseender gunstige Dom over Dr. Beckett, hvormed Fakultetet motiverede sin Erklæring (Univ. Aarb. f. 1899—1900 S. 374—75), tro vi dog at turde sige, at han paa sit nuværende Stadium af Udvikling sidder inde med saa stort et Fond af kunsthistorisk Viden, at denne i Forening med hans ubestridelige videnskabelige Anlæg, hans store Flid og Energi og hans Kjærlighed til Kunsten maa kvalificere ham til Stillingen. Baade som Forfatter og Museumsmand har han vist just den Evne for det vejledende, der først og fremmest bør kræves af en Lærer, og vi se i ham, der er en Discipel af Professor Julius Lange, en Borgen for, at Vejledningen vil ske i den efter vor Mening gode Aand, i hvilken Kunstvidenskabens hidtil har været dyrket og doceret i Danmark.

Sluttelig skulle vi til denne vor anbefaling af Sagen og af Dr. Beckett tilføje, at vi udelukkende have handlet efter egen indre Tilskyndelse og først have indhentet den Oplysning, at Dr. Beckett fremdeles reflekterer paa Stillingen, efter at nærværende Skrivelse laa færdig.“

Konsistorium indsendte under 30te Maj 1903 til Ministeriet en fra det filosofiske Fakultet indhentet Erklæring, hvori dette udtalte, at det — ikke blot af Hensyn til de Studerende, der specielt dyrke Kunsthistorien, men ogsaa af Hensyn til de ikke faa Studerende, der ønske at benytte deres Ophold ved Universitetet til at orientere sig paa Kunstens Omraade ved Hjælp af vore Samlinger — i Længden sikkert ikke vilde kunne forsvares, at Universitetet ikke kunde tilbyde en almindeligere Undervisning i Kunsthistorie. Fakultetet indrømmede, at Dr. Beckett var den mest kvalificerede herhjemme til at give en saadan Undervisning, skjønt det maatte fastholde sine i Skrivelse af 27de November 1899, jfr. Univ. Aarb. f. 1899—1900 S. 371 ff., udtalte Betæneligheder og derfor heller ikke nu kunde tilraade en definitiv Afgjørelse af Sagen. For dog foreløbig at raade Bod paa Trangen foreslog Fakultetet, at der for et Tidsrum af to Aar gaves Dr. Beckett et Honorar for at holde Forelæsninger og Øvelser over Kunsthistorie. Sagen kunde maaske ordnes saaledes, at det Honorar, der allerede var tildelt Dr. Beckett paa tre Aar for at holde Øvelser paa Afstøbnings-samlingen, fordobledes for de to sidste Aars Vedkommende. Efter de to Aars Forløb burde efter Fakultetets Overbevisning Spørgsmaalet om en kunsthistorisk Docentur tages op paany.

Konsistorium udtalte, at man med Fakultetet var fuldt enigt i, at der snarest muligt af Universitetet burde tilbydes Undervisning i Kunsthistorie, og da Fakultetet ikke i Øjeblikket saa sig i Stand til i saa Henseende at

anbefale nogen til endelig Ansættelse, sluttede man sig til Fakultetets Indstilling.

Under 15de Juni 1903 meddelte Ministeriet Konsistorium, at Ministeriet nærrede Betænkelighed ved for Tiden at søge nogen Bevilling i fornævnte Øjemed, og at man særlig under Hensyn til de Forhandlinger, der fandt Sted i Rigsdagen i Anledning af Bevillingen til Foredragene i Afstøbnings-samlingen over kunsthistoriske Æmner, ikke mente at kunne foretage noget i ovennævnte Henseende.

9. Midlertidig Docent, Dr. phil. R. S. Berghs Optagelse som Medlem af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet modtog Konsistorium under 1ste Maj 1903 et Andragende, hvori Fakultetet ansøgte om Bemyndigelse til at optage midlertidig Docent, Bestyrer af Universitetets Institut for Embryologi og Histologi, Dr. phil. R. S. Bergh som Medlem af Fakultetet.

Fakultetet bemærkede, at Dr. Bergh, efter først som Privatdocent at have holdt Forelæsninger fra Efteraaret 1885 og efter i 1887 at have udgivet en Lærebog i almindelig Embryologi for Universitetsstuderende, i 1889 blev ansat som midlertidig Docent ved Universitetet. Som saadan havde han altsaa nu allerede virket i en lang Aarrække. Fra første Færd havde hans Undervisning vunden stærk Tilslutning og megen Paa-skjønnelse fra de naturhistoriske Studerendes Side; særlig de af disse, der havde valgt Zoologi til Hovedfag, havde i denne Aarrække saa godt som alle deltaget i hans Undervisning og skyldte ham en væsentlig Del af deres Uddannelse. Tillige havde medicinske Studerende i betydeligt Antal søgt hans Undervisning og modtaget Vejledning i hans Laboratorium. De af ham repræsenterede Discipliner, Embryologi og Histologi, indtog en saa væsentlig Plads indenfor Nutidens zoologiske Videnskab, at det var af største Betydning for videregaaende Studerende at indføres i dem paa saa grundig Maade som muligt. Dette opnaaedes i fuldt Maal ved Dr. Berghs Undervisning og ved hans Vejledning i det ved hans Initiativ oprettede Institut for Embryologi og Histologi. Dr. Bergh holdt regelmæssig baade særlige Forelæsninger over begge Fag og praktiske Øvelser; ved disse lærtes blandt andet den vanskelige Teknik, der ikke blot var nødvendig for selvstændige Undersøgelser indenfor de nævnte Retninger, men som ofte tillige fandt Anvendelse ved andre zoologiske og anatomiske Arbejder. Desuden havde han udgivet to for Universitetets Studerende beregnede Lærebøger i disse Fag; begge vare allerede udkomne i 2den Udgave (Histologien 1894, Embryologien 1895). For disse vigtige Fag havde han saaledes gennemført en langt fyldigere og mere indgaaende Behandling, end der vilde kunne blive dem til Del, hvis de udelukkende skulde have været henlagte til det øvrige store Undervisningsstof, som maatte bestrides af Professor zoologiæ. Forholdet var da dette, at Fakultetet betragtede Dr. Berghs Undervisning som et regelmæssigt og nødvendigt Led i den Uddannelse, som nu fordredes af de Studerende, som vilde tage Magister-

konferens eller Skoleembedsexamnn med Zoologi som Hovedfag; de to ovennævnte, af ham udgivne Lærebøger opgives som læste af alle disse Studerende. En Lærer, der havde en saa væsentlig Del af Undervisningen, burde ogsaa have Ret til at tage Del i Fakultetets Forhandlinger. Ved disse var for Tiden Zoologien, trods dens store Omfang og mange forskjelligartede Discipliner, kun repræsenteret af ét Medlem, tidligere havde den dog havt 3 (indtil 1883 Professorerne Steenstrup, Schiødte og Reinhardt). Ved saadanne Arbejder som Bedømmelse af Doktorafhandlinger og Opposition ex officio ved zoologiske Disputatser havde der derfor undertiden vist sig Vanskeligheder. Fakultetet havde i saadan Anledning henvendt sig to Gange til Dr. Bergh, og han havde begge Gange efterkommet Anmodningen. Tilfælde af samme Art vilde sikkert atter indfinde sig; men saa længe Dr. Bergh ikke var Medlem af Fakultetet, havde han ingen Forpligtelse til at paatage sig dette ikke ubetydelige Arbejde. I Erkjendelse af Dr. Berghs videnskabelige Dygtighed og af det betydelige og fortjenstfulde Arbejde, som han i en lang Aarrække havde udført i Universitetets Tjeneste, indgik Fakultetet under 8de Juni 1900 med Andragende om, at han maatte blive ansat som extraordinær Professor; Konsistorium anbefalede Andragendet paa det varmeste, og Ministeriet fremsatte Forslag om Ansættelsen, men denne blev ikke gennemført, jfr. Univ. Aarb. f. 1901—1902 S. 702. Fakultetet turde ikke vente, at dette tidligere Forslag nu vilde kunne optages; saa meget mere følte det sig forpligtet til at søge udvirket, at Dr. Bergh optoges som dets Medlem.

Konsistorium anbefalede i Skrivelse af 22de Juni 1903 til Ministeriet, at den ansøgte Bemyndigelse for Fakultetet søgtes udvirket.

Ved Skrivelse af 2den Juli s. A. meddelte Konsistorium, at det ved kgl. Resolution af 1ste s. M. var bifaldet, „at det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet bemyndiges til at optage midlertidig Docent, Bestyrer af Universitetets Institut for Embryologi og Histologi, Dr. phil. *R. S. Bergh* som Medlem af Fakultetet.“

10. Tilladelse for Lektor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole W. Johannsen til i Foraarshalvaaret 1903 at holde Forelæsninger over den biologiske Arvelighedslære.

Fra Lektor i Plantefysiologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole W. Johannsen modtog Konsistorium i Oktober 1902 et Andragende, hvori han ansøgte om Tilladelse til — efter Opfordring fra en Kreds af Naturhistorikere og Studerende — at holde en Række Forelæsninger og Øvelser over den biologiske Arvelighedslære ved Universitetet i Foraarshalvaaret 1903.

Under 13de December 1902 indsendte Konsistorium til Ministeriet en Erklæring fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, hvori dette udtalte, at Studierne over Arvelighedslæren, som for Tiden vare saa stærkt oppe, saavidt vidstes, ikke særlig havde beskæftiget nogen af Universitetets Lærere; kun Dr. R. S. Bergh havde for nogle Aar siden i en kort Forelæsningsrække berørt dette Æmne. Lektor Johannsen havde ved sin

Stilling og anerkjendte Dygtighed Krav paa Imødekommen, og dette Krav var ikke blevet mindre ved hans meget paaskjønnede Forelæsninger over Arvelighed for Højskolelærerne. Naar dertil endnu føjedes, at hans Andragende havde mødt varm og almindelig Tilslutning i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, og at det var efter Opfordring af en større Kreds af Naturforskere (deriblandt Mænd med anset Navn), at han ønskede at holde den omtalte Forelæsningsrække, mente Fakultetet at maatte ledsage hans Ansøgning med sin bedste anbefaling.

I Henhold til Konsistoriums Indstilling meddelte Ministeriet ved Skrivelse af 17de s. M. Lektor *W. Johannsen* Tilladelse til i Foraarshalvaaret 1903 at holde en Række Forelæsninger og Øvelser paa Universitetet over den biologiske Arvelighedslære.

III. Forelæsninger, Øvelser og Examina.

1. Den filosofiske Prøve.

I Henhold til den ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 27de April 1886 givne Bemyndigelse for det filosofiske Fakultet, jfr. Univ. Aarb. f. 1885—86 S. 49, er det blevet tilladt 4 Studerende, der i Januar 1903 havde bestaaet Afgangsexamen for Studerende, at indstille sig til den filosofiske Prøve i Sommeren s. A., ligesom der er givet 2 Studerende paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste Tilladelse til at indstille sig til Prøven i April 1903.

2. Forelæsninger og Examina under det theologiske Fakultet.

Den theologiske Embedsexamen.

a. Oprettelse af et theologisk Laboratorium.

Fra det theologiske Fakultet modtog Konsistorium under 20de Juni 1902 et Andragende om en Bevilling til Oprettelse af et theologisk Laboratorium.

Fakultetet udtalte, at hvad det tilstræbte, var, at det for sit Vedkommende maatte opnaa noget tilsvarende til det filologisk-historiske Laboratorium under det filosofiske Fakultet og til de lignende Institutioner, som ved adskillige Universiteter i Udlandet fandtes knyttede ogsaa til de theologiske Fakulteter. Om Betydningen af de videnskabelige Øvelser, hvor de Studerende fik Lejlighed til under Lærerens Vejledning selv at arbejde med deres Videnskabs Kilder og gjøre sig fortrolige med dens Methode, behøvede Fakultetet næppe at udtale sig udførligere. I de sidste 3—4 Aar havde et Fakultetsmedlem afholdt saadanne Øvelser, og flere Fakultetsmedlemmer paatænkte i Fremtiden at gjøre det, et Fakultetsmedlem allerede i det kommende Semester. Og at Fakultetet ved Bestræbelser i denne Retning imødekom et udbredt Ønske hos de Studerende, derom havde det modtaget Vidnesbyrd i det Andragende, som et for de theologiske Studerende nedsat Udvalg i December 1900 havde indsendt til